

18

$$(a) \boxed{(\sqrt{3}-1)^4} = \boxed{[(\sqrt{3}-1)^2]^2} = \boxed{(4-2\sqrt{3})^2} = \boxed{28-16\sqrt{3}}$$

$$\boxed{\left(\frac{2}{\sqrt{3}+1}\right)^4} = \boxed{\left(\frac{4}{4+2\sqrt{3}}\right)^2} = \boxed{\left(\frac{2}{2+\sqrt{3}}\right)^2} = \boxed{\frac{4}{7+4\sqrt{3}}}$$

O sigui, les 4 expressions donades són equivalents i, a més, m'he trobat unes altres dues

Nota. Hi ha moltes altres possibles expressions equivalents. El que és important és que, de cara a la propagació de l'error de l'apartat (b), siguin "numèricament" diferents respecte a aproximacions en $\sqrt{3}$. Per exemple:

$$* (\sqrt{3}-1)^4 = (\sqrt{3}-1)^3 (\sqrt{3}+1) \frac{\sqrt{3}+2}{\sqrt{3}+2} = (\sqrt{3}-1)^3 \cdot \frac{3+2\sqrt{3}-\sqrt{3}-2}{\sqrt{3}+2} = \frac{(\sqrt{3}-1)^3 (\sqrt{3}+1)}{(\sqrt{3}+2)}$$

aquesta expressió és "fonamentalment" diferent de les 4 donades, respecte a fer canvis en $\sqrt{3}$.

$$* (\sqrt{3}-1)^4 = \frac{1}{16} (2\sqrt{3}-2)^4$$

aquesta expressió no és "fonamentalment" diferent de la de partida, respecte a canvis en $\sqrt{3}$

(b) S'aplica propagació de l'error en una variable: $y=f(x) \Rightarrow |\Delta y| \leq |f'(x)| |\Delta x|$

La dada x és una aproximació de $\sqrt{3}$.

Tenim 6 funcions diferents. Per a cadascuna calculem aproximadament $|f'(x)|$ i el valor més petit correspon a la millor expressió (numèricament parlant, respecte propagació de l'error)

En $x=1,7 \approx \sqrt{3}$

$$f_1(x) = (x-1)^4$$

$$f_1'(x) = 4(x-1)^3$$

$$f_1'(x) = 1.372$$

$$f_2(x) = (4-2x)^2 = 4(2-x)^2$$

$$f_2'(x) = -8(2-x)$$

$$f_2'(x) = -2.4$$

$$f_3(x) = \left(\frac{2}{x+1}\right)^4 = 16(x+1)^{-4}$$

$$f_3'(x) = -64(x+1)^{-5}$$

$$f_3'(x) = -0.446$$

$$f_4(x) = \left(\frac{2}{2+x}\right)^2 = 4(2+x)^{-2}$$

$$f_4'(x) = -8(2+x)^{-3}$$

$$f_4'(x) = -0.158$$

$$f_5(x) = 28-16x$$

$$f_5'(x) = -16$$

$$f_5'(x) = -16$$

$$f_6(x) = \frac{4}{7+4x} = 4(7+4x)^{-1}$$

$$f_6'(x) = -16(7+4x)^{-2}$$

$$f_6'(x) = -0.084$$

Es poden usar aproximacions millors de $\sqrt{3}$ i llavors els resultats de l'última columna seran diferents, però la millor funció és sempre $f_6(x) = \frac{4}{7+4x}$

Nota. De les 4 que es donen a l'enunciat, la millor és la quarta $f_4(x) = \frac{4}{(2+x)^2}$

② $a, b, c, d > 0$

(a) $E = ab + cd$

$$f(E) = [ab(1+\varepsilon_1) + cd(1+\varepsilon_2)](1+\varepsilon_3) = \quad |\varepsilon_1|, |\varepsilon_2|, |\varepsilon_3| \leq u \ll 1$$

$$= [ab + ab\varepsilon_1 + cd + cd\varepsilon_2](1+\varepsilon_3) =$$

$$= (ab + cd) + (ab + cd)\varepsilon_3 + ab\varepsilon_1 + cd\varepsilon_2 + O(u^2) =$$

$$= (ab + cd) \left[1 + \varepsilon_3 + \underbrace{\frac{ab}{ab+cd}\varepsilon_1 + \frac{cd}{ab+cd}\varepsilon_2}_{\text{error relatiu, a 1r ordre: } e_r} + O(u^2) \right]$$

error relatiu, a 1r ordre: e_r

$$\Rightarrow |e_r| \leq \left(1 + \frac{ab}{ab+cd} + \frac{cd}{ab+cd} \right) u = \boxed{2u}$$

$$\uparrow$$

$$a, b, c, d > 0$$

$$\Downarrow$$

$$ab+cd > 0$$

(b) $E = ab - cd$

Achant com a l'apartat (a):

$$f(E) = [ab(1+\varepsilon_1) - cd(1+\varepsilon_2)](1+\varepsilon_3) =$$

$$= [ab - cd + ab\varepsilon_1 - cd\varepsilon_2](1+\varepsilon_3) =$$

$$= (ab - cd) + (ab - cd)\varepsilon_3 + ab\varepsilon_1 - cd\varepsilon_2 + O(u^2) =$$

$$= (ab - cd) \left[1 + \varepsilon_3 + \underbrace{\frac{ab}{ab-cd}\varepsilon_1 + \frac{-cd}{ab-cd}\varepsilon_2}_{\text{error relatiu, a 1r ordre: } e_r} + O(u^2) \right]$$

error relatiu, a 1r ordre: e_r

Però ara, com que $ab - cd$ pot tenir qualsevol signe,

$$|e_r| \leq \left[1 + \frac{|ab| + |cd|}{|ab - cd|} \right] u = \left[1 + \underbrace{\frac{ab + cd}{|ab - cd|}}_{\uparrow} \right] u$$

i això pot ser arbitràriament gran

$$\Rightarrow \boxed{\text{no es pot trobar una fita independent de } a, b, c, d}$$

3

(a) Les formules son :

$$\begin{aligned} \forall k=1, 2, \dots, n-1 \\ \left[\begin{aligned} \forall i=k+1, k+2, \dots, n \\ m &= a_{ik}/a_{kk} \\ \forall j=k+1, k+2, \dots, n \\ a_{ij} &\leftarrow a_{ij} - m \cdot a_{kj} \end{aligned} \right. \end{aligned}$$

Commentaris :

- Cal usar 3 indexs. Assu: k, i, j
- Per a cada pas k , l'objectiu es posar 0's en les posicions de sota de la diagonal de la columna k
- i indica una fila, j indica una columna
- no hem escrit les operacions que salten que donen 0:
 $\forall k=1 \pm n-1 \quad \forall i=k+1 \pm n \quad a_{ik} \leftarrow 0$
- Per a poder-se portar a terme, cal $a_{kk} \neq 0 \quad \forall k$.
(abans de fer el quocient)

(b) Cas triagonal

$$\begin{pmatrix} x & x & 0 & 0 & \dots & 0 \\ x & x & x & 0 & 0 & 0 \\ 0 & x & x & x & 0 & 0 \\ 0 & 0 & x & x & x & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \end{pmatrix}$$

Observeu :

- $\forall k=1 \pm n-1$, només cal transformar la fila $k+1$ (restant-li un múltiple de la fila k)
- l'element $a_{k+1,k}$ passarà a ser 0
- l'element $a_{k+1,k+1}$ es canviarà
- l'element $a_{k+1,k+2}$ no canviarà (se li restarà un múltiple de 0)

Així doncs, les formules son :

$$\forall k=1, 2, \dots, n-1 \quad a_{k+1,k+1} \leftarrow a_{k+1,k+1} - \frac{a_{k+1,k}}{a_{k,k}} \cdot a_{k,k+1}$$

Operacions : $\left. \begin{matrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{matrix} \right\} \forall k=1, 2, \dots, n-1 \Rightarrow \text{Total: } \boxed{3(n-1)}$

(c) $d_1 = |2| = 2$

$d_2 = \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix} = 3$

$d_3 = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 2 \cdot d_2 - d_1$

En general, si considerem $d_k = \det A_k$ i desenvolupem per daplece, obtenim : $d_k = 2d_{k-1} - d_{k-2} \quad \forall k \geq 3$

Demostrem que $d_k = k+1$ per inducció.

- Ja ho hem vist per a $k=1$ i $k=2$

- Suponem-ho cert fins a $k-1$:

$$d_k = 2d_{k-1} - d_{k-2} = 2(k-1+1) - (k-2+1) = 2k - k + 1 = k+1 \quad \text{c.v.d}$$

(d) Anem guardant els multiplicadors en la matriu matriu

En cada pas, només canviem 2 elements $\left\{ \begin{array}{l} \text{un es fa 0, i en el seu lloc guardem el multiplicador} \\ \text{l'altre es a la diagonal} \end{array} \right.$

$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \\ & 1 & 2 & 1 \\ & & \ddots & \ddots \end{pmatrix} \xrightarrow[\substack{\text{pas 1} \\ m=1/2 \\ a_{21}=2-\frac{1}{2} \cdot 1 = \frac{3}{2}}]{\text{pas 2}} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ \frac{3}{2} & \frac{3}{2} & 1 \\ & 1 & 2 & 1 \\ & & 1 & 2 & 1 \\ & & & \ddots & \ddots \end{pmatrix} \xrightarrow[\substack{\text{pas 2} \\ m=\frac{1}{3/2} = \frac{2}{3}}]{\text{pas 3}} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 0 \\ \frac{3}{2} & \frac{3}{2} & 1 \\ \frac{4}{3} & \frac{4}{3} & 1 \\ & 1 & 2 & 1 \\ & & \ddots & \ddots \end{pmatrix} \xrightarrow{\text{ch}} \dots$$

Al final, $L = \begin{pmatrix} 1 & & & \\ 1/2 & 1 & & \\ & 2/3 & 1 & \\ & & 3/4 & 1 \\ & & & \ddots & \ddots \\ & & & & n/n & 1 \end{pmatrix}$; $U = \begin{pmatrix} 2 & 1 & & \\ & 3/2 & 1 & \\ & & 4/3 & 1 \\ & & & 5/4 & 1 \\ & & & & \ddots & \ddots \\ & & & & & n+1/n \end{pmatrix}$; $\boxed{a_{n,n-1} = \frac{n-1}{n}}$
 $\boxed{u_{n,n} = \frac{n+1}{n}}$

(e) $\|A\|_\infty = \max\{3, 4\} = \boxed{4}$; $\|L\|_\infty = \max\{1, 1+\frac{1}{2}, 1+\frac{2}{3}, \dots, 1+\frac{n-1}{n}\} = \boxed{1+\frac{n-1}{n}}$, $\|U\|_\infty = \max\{2+1, \frac{3}{2}+1, \dots, \frac{n}{n-1}+1, \frac{n+1}{n}\} = \boxed{3}$
 $\|L\|_\infty \|U\|_\infty = (1+\frac{n-1}{n}) 3 = \frac{6n-3}{n} \geq 5 > 4 = \|A\|_\infty$

4

Polinomi interpolador de (x_i, f_i) $i=0,1,\dots,n$. Expressió de Lagrange: $p(x) = \sum_{i=0}^n f_i \cdot L_i(x)$

En el nostre cas:

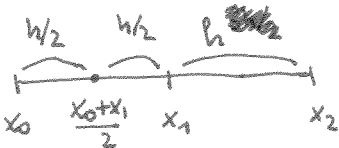
$$\text{on } L_i(x) = \prod_{\substack{j=0 \\ j \neq i}}^n \frac{(x-x_j)}{(x_i-x_j)}$$

$$p(x) = f_0 L_0(x) + f_1 L_1(x) + f_2 L_2(x)$$

$$q(x) = (f_0 + \varepsilon) L_0(x) + f_1 L_1(x) + f_2 L_2(x)$$

Per tant, $q(x) - p(x) = \varepsilon \cdot L_0(x)$. A més, $L_0(x) = \frac{(x-x_1)(x-x_2)}{(x_0-x_1)(x_0-x_2)}$

Observeu

$$\Rightarrow L_0\left(\frac{x_0+x_1}{2}\right) = \frac{(-h/2)(-3h/2)}{(-h)(-2h)} = \frac{3}{8}$$

Per tant, $\left| q\left(\frac{x_0+x_1}{2}\right) - p\left(\frac{x_0+x_1}{2}\right) \right| = \frac{3}{8} |\varepsilon|$

5

(a) El polinomi interpolador d'Henute de $f(x)$ en el punt $x_{i+1/2}$ és

$$p_1(x) = f(x_{i+1/2}) + f'(x_{i+1/2})(x - x_{i+1/2}). \quad (\equiv \text{Taylor de 1r. ordre})$$

Per tant, $\int_{x_i}^{x_{i+1}} p_1(x) dx = \left[f(x_{i+1/2})x + f'(x_{i+1/2}) \frac{(x - x_{i+1/2})^2}{2} \right]_{x_i}^{x_{i+1}} = f(x_{i+1/2}) \cdot h + f'(x_{i+1/2}) \cdot \underbrace{\left[\frac{(\frac{h}{2})^2}{2} - \frac{(-\frac{h}{2})^2}{2} \right]}_{=0}$

O sigui, $\int_{x_i}^{x_{i+1}} f(x) dx \approx h \cdot f(x_{i+1/2})$ (per tant, $A=1$ i $B=0$)

Nota: Hi ha maneres de comprovar el resultat. Per ex. integrant $f(x) \equiv 1$ i $f(x) \equiv x$ la fórmula ha de ser exacta.

(b) $\int_{x_i}^{x_{i+1}} f(x) dx - h f(x_{i+1/2}) = \int_{x_i}^{x_{i+1}} [f(x) - p_1(x)] dx = \int_{x_i}^{x_{i+1}} \frac{f''(\xi_i)}{2} \cdot \frac{(x - x_{i+1/2})^2}{2} dx =$

expressió de l'error en la interpolació polinomial

T.v.m. integrant $f \in C^2$ i $(x - x_{i+1/2})^2 \geq 0 \forall x$

$$= \frac{1}{2} f''(\xi_i) \int_{x_i}^{x_{i+1}} (x - x_{i+1/2})^2 dx = \frac{1}{2} f''(\xi_i) \left[\frac{(x - x_{i+1/2})^3}{3} \right]_{x_i}^{x_{i+1}} = \frac{1}{2} f''(\xi_i) \cdot \frac{(\frac{h}{2})^3 - (-\frac{h}{2})^3}{3} =$$

(per algun $\xi_i \in [x_i, x_{i+1}]$) $x_{i+1} - x_i = h$

$$= \frac{1}{2} f''(\xi_i) \cdot \frac{2 \cdot h^3/8}{3} = \boxed{\frac{1}{24} f''(\xi_i) \cdot h^3}$$

(c) $\int_a^b f(x) dx = \sum_{i=0}^{n-1} \int_{x_i}^{x_{i+1}} f(x) dx = \sum_{i=0}^{n-1} \left[h f(x_{i+1/2}) + \frac{1}{24} f''(\xi_i) \cdot h^3 \right] =$

(a), (b)

$$= \boxed{h \sum_{i=0}^{n-1} f(x_{i+1/2})} + \frac{h^3}{24} \sum_{i=0}^{n-1} f''(\xi_i)$$

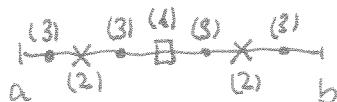
Fórmula composta $\xi_i \in [a, b]$

$$(nh=b-a) \cdot \boxed{\frac{(b-a)^2}{24} f''(\xi)}$$

Expressió de l'error

L'expressió de l'error és molt semblant a trapezi, de fet, és "millor": $\frac{1}{24}$ en lloc de $\frac{1}{12}$

El desavantatge respecte trapezi és que, quan passem de n a $2n$, els valors calculats $f(x_{i+1/2})$ no es poden aprofitar: els "nous" punts intermitjos no inclouen els "antics" punts intermitjos.

6) Comentari:

$$f(\alpha) = f'(\alpha) = 0, f''(\alpha) \neq 0$$

Definim $g(x) = \frac{f(x)}{f'(x)}$. En principi, mal definida en α : $g(\alpha) = \frac{0}{0}$ indeterminat

Però $\lim_{x \rightarrow \alpha} \frac{f(x)}{f'(x)} \stackrel{\text{L'Hôpital}}{=} \lim_{x \rightarrow \alpha} \frac{f'(x)}{f''(x)} = \frac{f'(\alpha)}{f''(\alpha)} = 0$. De manera que és "natural" definir $\boxed{g(\alpha) = 0}$.

Respecte $g'(x)$, es pot fer una cosa anàloga.

$$g'(x) = \frac{f(x)^2 - f(x) \cdot f''(x)}{f'(x)^2} = 1 - \frac{f(x)f''(x)}{f'(x)^2}. \text{ En } x = \alpha: g'(\alpha) = 1 - \frac{0}{0} \text{ indeterminat.}$$

$$\lim_{x \rightarrow \alpha} g'(x) = 1 - \lim_{x \rightarrow \alpha} \frac{f \cdot f''}{(f')^2} \stackrel{\text{L'Hôpital}}{=} 1 - \lim_{x \rightarrow \alpha} \frac{f'f'' + f f'''}{2(f')f''} = 1 - \frac{1}{2} - \lim_{x \rightarrow \alpha} \frac{f'f''' + f f^{(4)}}{2(f')^2 + 2f'f''} \stackrel{\text{L'Hôpital}}{=} \frac{1}{2} - \lim_{x \rightarrow \alpha} \frac{f'f''' + f f^{(4)}}{2(f')^2 + 2f'f''} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \boxed{g'(\alpha) = \frac{1}{2}} \neq 0 \Rightarrow \alpha \text{ és una anel simple de } g$$

$$(a) \text{ NR: } x_{k+1} = x_k - \frac{g(x_k)}{g'(x_k)} \quad \left\{ \begin{array}{l} g = \frac{f}{f'}; g' = 1 - \frac{f \cdot f''}{(f')^2} \end{array} \right. \Rightarrow x_{k+1} = x_k - \frac{f/f'}{1 - f \cdot f''/(f')^2} = x_k - \frac{f \cdot f'}{(f')^2 - f \cdot f''}$$

Efectivament,

$$x_{k+1} = x_k - \frac{f(x_k) \cdot f'(x_k)}{f'(x_k)^2 - f(x_k)f''(x_k)}$$

(b) Se sap: si apliquem NR a $g(x)$ i obtenim $\alpha \mid g(\alpha) = 0, g'(\alpha) \neq 0 \Rightarrow \text{ordre} \geq 2$
Si, a més, $g''(\alpha) \neq 0 \Rightarrow \text{ordre } 2$ i coef. asimp. $\frac{1}{2} \frac{g'(\alpha)}{g''(\alpha)}$

Pel comentari del començament $\Rightarrow \text{ordre} \geq 2$.

Es pot calcular de manera senzilla $g''(\alpha)$ i veure que és $\neq 0$, i deduiríem que l'ordre és 2.

Però ho fem d'una altra manera, usant desenvolup de Taylor.

$$\left. \begin{array}{l} f(x_k) = \frac{1}{2} f''(\alpha) e_k^2 + \frac{1}{6} f'''(\alpha) e_k^3 \\ f'(x_k) = f''(\alpha) e_k + \frac{1}{2} f'''(\alpha) e_k^2 \\ f''(x_k) = f''(\alpha) + f'''(\alpha) e_k \end{array} \right\} \text{ on } e_k = x_k - \alpha. \text{ Substituïm això a b iteració (a).}$$

[Nota: No poseu els punts x_k, g_k, η_k, E_k per a simplificar la notació. Quan fareu $k \rightarrow \infty$, tots tendeixen a α].

$$e_{k+1} = e_k - \frac{f \cdot f'}{(f')^2 - f f''} = e_k - \frac{\frac{1}{2} (f'')^2 e_k^3 + \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{6}\right) f'' f''' e_k^4 + O_5}{(f'')^2 e_k^2 + (f'' f''') e_k^3 + O_4 - \frac{1}{2} (f'')^2 e_k^2 - \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{6}\right) f'' f''' e_k^3 + O_4} =$$

$$= \frac{\left[(f'')^2 - \frac{1}{2} (f'')^2 - \frac{1}{2} f'' f'''\right] e_k^3 + \left[\frac{1}{4} f'' f''' - \frac{2}{3} f'' f''' - \frac{5}{12} f'' f'''\right] e_k^4 + O_5}{\frac{1}{2} (f'')^2 e_k^2 + O_3}$$

$$\Rightarrow \frac{e_{k+1}}{e_k^2} \xrightarrow{k \rightarrow \infty} \frac{(1 - \frac{2}{3} - \frac{5}{12})}{1/2} \frac{f'''(\alpha)}{(f''(\alpha))} \neq 0 \Rightarrow \boxed{\text{ordre } 2 \text{ i coef. asimp. } -\frac{1}{6} \frac{f'''(\alpha)}{f''(\alpha)}}$$

(c) És fàcil comprovar:

$$\text{NR a } f \Rightarrow x_{k+1} = x_k \frac{1+2x_k}{2+3x_k}. \text{ Per tant } 1 \mapsto \boxed{\frac{3}{5}} \mapsto \boxed{\frac{33}{95}}$$

$$\text{NR a } g = \frac{f}{f'} \Rightarrow x_{k+1} = -x_k^2 / (1+4x_k + 2x_k^2). \text{ Per tant } 1 \mapsto \boxed{-1/9} \mapsto \boxed{-1/129}$$